

ФЕВРАЛЬ №12 (56) 2016 нчы ел

Батыр үлә, үлмәс ат алып,
Батырлыклар белән макталып.
Исемәң калсын, үзәң үлсәң дә,
Тарихларда укып ятларлык.

Муса Жәлил

Бистәбез, мәктәбез кунаклар көтә

2016 нчы елның 15 нче февралендә герой-шагыйрь Муса Жәлилнең туган көне. Без быел аның тууына 110 ел тулуны билгеләп үтәбез. Легендар шагыйрь үзенең үлмәс

шигырьләре, шәхси батырлыгы, ныклығы, какшамас рухы белән бүген дә безгә үрнәк булып тора. Конференциябезнең “М.Жәлил — батырлык һәм ижат үрнәге” дип аталуы шуна ишарә.

Аңа багышланган фәнни бәйгенең укытучылар, укучылар күнелендә шундый янгыраш алуы сөендерә. Без республикабызның 33 районынан 246 фәнни-эзләнү эше кабул иттек. Үзләренең ижат жимешләрен тәкъдим итүчеләр саны — 217. Ә бу аның ижатын яратучылар, өйрәнергә теләүчеләр турында сөйли. Киләчәктә зур-зур фәнни ачышлар ясаучылар, шагыйрь-язучылар, драматурглар менә шушы парта артларында утыралар бит инде. Бүгенге эзләнүләре аларга киләчәккә омтылыш бирсен иде.

Сәнгатьле уку конкурсында 700 дән артык язма тыңланды. 700 дән артык укучыбыз Жәлил рухы белән яшәде, аның осталыгына сокланды.

Конференциягә килгән эшләр сайлап алынды. Аның финал өлеше 18 нче февраль көнне булачак. Фәнни эзләнүләренең нәтижәләрен ясар вакыт житте. Укучыларга уңышлар, жинүләр телим.

Г.Ф. Латифуллина,
икенче санлы Жәлил урта гомуми
белем бирү мәктәбенең директоры

КОНФЕРЕНЦИЯЛӘР КӨНДӘЛЕГЕННӘН

Каһарман татар шагыйре Муса Жәлилнең олуг юбилее уңаеннан мәктәбездә республикакүләм фәнни-гамәли конференция оештырылачак. Бу инде матур традициягә әверелде. Аны оештыруда ярдәмгә килгән “Жәлилнефть” нефть һәм газ чыгару идарәсенә, “Хезмәт Даны” музейе житәкчесе А.Ә. Галиәхмәтовага рәхмәтебез чиксез.

Республикакүләм оештырыла торган бу бәйге - өченчесе. Беренче тапкыр без аны герой-шагыйрьнең 105 еллыгы уңаеннан үткәрдек. Ул вакытта күбрәк үзәбезнең районыбыз укучылары көч сынашты. 2011 нче елның февралендә конференция Сарман районы әдипләренең ижатына багышланып оештырылды. Без аны Татарстан Республикасының Мәгариф һәм фән министрлыгы белән берлектә үткәрдек. Ул елны аның чикләре тагын да киңәйде. Конференциянең 5 секциясендә 127 укучының чыгышы тыңланды.

Бу уку елында конференция ТР Мәгарифне үстерү институты, “Жәлилнефть» нефть һәм газ чыгару идарәсе, Сарман муниципаль районы башкарма комитетының мәгариф бүлеге белән берлектә оештырыла. Конференциягә әзерлек 3 юнәлештә барды. Укучылар каһарман шагыйрьнең тормышын, ижатын өйрәнделәр, аның белән бәйлә сәнгать әсәрләрен, тарихи урыннарны барладылар һәм фәнни эшләр белән чыгыш ясарга әзерләнделәр. 1-4 нче сыйныф укучылары аның шигыйрьләрен ятладылар, чыгышларын дискларга яздырып, аны жүри комиссиясенә жиберделәр. Күнелләрендә ижат ялкыны булган укучылар исә үзләре ижат иткән шигыйрьләр, хикәя-әкиятләр, эсселәр белән катнашу мөмкиннәгә алдылар. Шулай итеп, шагыйрь ижатын тирәнрәк өйрәнергә, аңа булган хөрмәтебезне күрсәтергә, үзенең көчәңне сынап карарга тулы мөмкинлек булдырылды.

Мөгаллимнәребез, балалар бакчалары тәрбиячеләре дә үз тәҗрибәләре белән уртаклаштылар. Муса Жәлилнең ижади мирасын дәресләрдә, дәрестән тыш чараларда куллану буенча да, тормыш юлын өйрәнүгә багышланган дәрес эшкәртмәләре дә, балалар иртәләре, шөгыйльләр буенча методик материаллар да байтак тупланды. Муса Жәлил турында булган истәлек материалларыннан укучыларның белемнәрен бәяләү өчен контроль эш, тест биремнәре әзәрләүчеләр дә бар. Гомумән, укытучылар да Муса Жәлил мирасы белән кызыксынуларын, аны укучыларга, балалар бакчаларында тәрбияләнүчеләргә өйрәтергә омтылуларын күрсәттеләр. Монда бары: “Афәрин!” диясе генә кала.

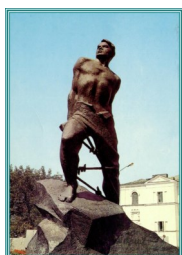
Ландыш Шәйдуллина, конференция эше өчен
жаваплы татар теле һәм әдәбияты укытучысы

**1 НЧЕ СЕКЦИЯ -
«МУСА ЖӘЛИЛНЕН
ИЖАДИ МИРАСЫ»
МУСА ЖӘЛИЛНЕН
ИЖАТЫН ӨЙРӘНҮГӘ БА-
ГЫШЛАНА
301 НЧЕ КАБИНЕТ**

Житәкчесе - Казан (Идел буе) федераль университетының Л.Толстой исемендәге филология һәм мәдәниягара багланышлар институты профессоры, филология фәннәре докторы, академик Хатып Йосыф улы Миннегулов. Комиссия әгъзасы: филология фәннәре кандидаты, ГАОУ ДПО «ТР Мәгарифне үстерү институты» доценты Р.Р. Шәмсетдинова

**2 НЧЕ СЕКЦИЯ —
«МУСА ЖӘЛИЛ
СӘНГАТЬТӘ»
МУСА ЖӘЛИЛНЕН ТАТАР
ТЕАТРЫ, СЫНЛЫ
СӘНГАТЬ, МУЗЫКА ЕЛӘН
БӘЙЛӘНЭШЕН КҮРСӘТҮ
303 НЧЕ КАБИНЕТ**

Житәкчесе — Казан (Идел буе) федераль университетының Л.Толстой исемендәге филология һәм мәдәниягара багланышлар институтының кафедра мөдире, филология фәннәре докторы Әлфәт Мәгъсүмжан улы Зәкиржанов. Комиссия әгъзасы: «Татнефть» ПАҖнең икъдисади-техник мәгълүмат һәм алдынгы тәҗрибәне тарату бүлеге житәкчесе Н.З. Вәлиева, район мәгариф бүлеге методисты Назилә Тәлгать кызы Мәүләвиева

**3 НЧЕ СЕКЦИЯ —
«МУСА ЖӘЛИЛ ЭЗ-
ЛӘРӘ БУЙЛАП»
М. ЖӘЛИЛНЕН ТОРМЫШ
ЮЛЫН ӨЙРӘНҮЧЕ
МУЗЕЙЛАР,
ЭКСПОНАТЛАР ТАРИХЫ,
ЯНА ЭКСКУРСИОН МАРШРУТЛАР, МУЗЕЙ
ЭКСПОЗИЦИЈАЛӘРЭ ПРОЕКТЛАРЫ
303 НЧЕ КАБИНЕТ**

Житәкчесе — филология фәннәре кандидаты, ТР Мәгарифне үстерү институты доценты Г. Н. Мөхәрләмова. Комиссия әгъзасы: филология фәннәре кандидаты, РТ Мәгарифне үстерү институты өлкән укытучысы Р.Ф. Саттарова, районыбызның Бөек Ватан сугышы һәм туган якны өйрәнү музейе житәкчесе Дания Кашипова

**4 НЧЕ СЕКЦИЯ—
“МУСА ЖӘЛИЛ
БЕЗНЕН
ЙӨРӘКЛӘРДӘ”**

**УКУЧЫЛАРНЫҢ ИЖАДИ
ЭШЛӘРЭ (ШИГЫРЬЛӘР,
ӘКИЯТЛӘР, ХИКӘЯЛӘР,
СӘХНӘ ӘСӘРЛӘРЭ)**

308 НЧЕ КАБИНЕТ

Секция эшендә катнашалар: Татарстанның халык шагыйре, Россия Федерациясенен дәүләт премиясе лауреаты, Тукай бүлгә иясе Ренат Харис, Казан шәһәренең 20 нче гимназия директоры К.Насыри исемендәге бүләк иясе Рәхимә Арсланова, Татарстан Язучылар берлеге әгъзасы, Ш.Маннур премиясе лауреаты Р.Ахунжанова.

**УКУЧЫЛАР ҺӘМ
ТӘРБИЯЧЕЛӘР ӨЧЕН
ТҮГӘРӘК ӨСТӘЛЛӘР**

306, 307 НЧЕ КАБИНЕТЛАР, АКТЛАР ЗАЛЫ

Түгәрәк өстәл эшендә катнашалар: Татарстан Республикасының Милли музейе житәкчесе, тарих фәннәре докторы Г.Р.Нәҗипова, Муса Жәлил музей-фатиры житәкчесе Н.Г.Фаттахова, Яр Чаллы дәүләт педагогия университеты доценты, педагогия фәннәре кандидаты Абдулла Алишның туганы Илдар Абдулла улы Алишев, Абдулла Батгал туганы Фәрит Батгал, Сарман районы Иске Кәшер авылында яшәүче Зиннәт Хәсәновның туганнары

**МУСА ЖӘЛИЛ
ШИГЫРЬЛӘРЕН
СӘНГАТЬЛЕ
УКУЧЫЛАР
БӘЙГЕСЕНӘ
ЙОМГАК ЯСАУ
ЖӘЛИЛ МӘДӘНИЯТ
САРАЕ**

Конкурска йомгак 16 нчы февраль көнне ясалды. Укучыларның язмаларын бәяләүдәге хезмәтләре өчен конференциянең мәгълүмати партнеры-«ТАТМЕДИА» АҖнең "Сарман" мөхәррият үзәге филиалы коллективына, шәхсән филиал директоры — баш редактор А.Ә. Сабировага рәхмәтебезне житкерәбез.

**КОНФЕРЕНЦИЯ ЭШЕНДӘ УҢЫШЛАР
ТЕЛИБЕЗ!**